

THE

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Azon kérésre vajjon, hogy támadnak e

— **Tisza Kálmán** decz. 5-ikén 8 fel-sége által felőrai audientian fogadtatott. A — mint természetesen — helyzetet adta elő a miniszterelnök és annak concluzióját, hogy a magyar kormány a májusi stipulatiókon túl nem mehet, ehhez tárczáját köti. Minthogy — írja a „Hon” — ellenkező értelemben körülbelül így nyilatkozott az osztrák kormány

Előadó tüzetesen értekezik a különböző
 ézetekről, melyeket a buvárok Sch v v a u n
 dejétől 1839-től egészen Sch u t l z e föllépé-

is: így minden a korona elhatározásától függ. Ő felsége holnap Gödöllőre megy és így csak egy pár nap múlva várható visszatérte és így a legközelebbi elhatározás. Kettő — a nevezett lap szerint — tény: egyik, hogy csak a magyar kormányon kívüli változás idézheti elő a kiegyezési aktu felvételét. Másik tény az, hogy formáliter még egyik kormány sem adta be lemondását, bár a helyzet természeténél fogva mind a két kormány állása a felség legfelső elhatározásától függ. Továbbá konstatálhatjuk azt is, hogy Hoffmann közönszeminister Budapestre érkezése a kiegyezéssel semmiféle összeköttetésben nincs és így a „N. Fr. Pr.“ hírei egy új alapon való bankalkurol teljesen légből kapottak. Így alaptalan a „N. Presse“ több újabb híre is. Azt írja, hogy az osztrák ministerek fölszólították a magyar kormányt, pozitív tervadásra, de ez csak az osztrák javaslat negatívójára szorítkozott. Először is az osztrákok sem adtak semmiféle tervet, csak szerették volna, hogy az osztrák bankkal újabb alkudozás kezdődés és az alkudozás folyamán a bank állapítsa meg a két kormány a módosításokat. Ezt a magyar kormány kéreken visszautasítá és szorítkozott az ellogadott alapelvek fenntartására. Másodsor: új pozitív tervről egyik fél részéről sem volt szó. Az sem áll, hogy az osztrák kormány Tisza parlamenti nyilatkozatai által „üzenhaft“ -nak érezte volna feltüntetve magát és követelte volna e végett a májusi és októberi jegyzőkönyvek közöztételét. Erről szó sem volt. Tehát ő felsége tarthatná fenn magának e tárgyban az elhatározást.

Hoffmann közös pénzügyminisztert ő fel-
vége ma külön audientián fogadta.

Az osztrák kormány eljárásáról a „P. LI.” bécsi távirata szerint az ottani parlamenti körökben következők versió' válna elterjedve: A bankstatutum közléstétele következtében a parlamenti körök hangulata izgatott levén, az osztrák kormány tanácskozást tartott s valamennyi miniszter aláírta a lemondási kérvényt. — Auersperg herceg nyújtotta át az uralkodónak, ki azonban bizalmát fejezték ki a kormány iránt, nem fogadta el a lemondást s kijelentés, hogy nem akar államjogi experimentumot, a viszonyokkal szemben új embereket sem, miután a birodalmi tanácsra fontos reformmunkálatok várnak, melynek célja az államháztartásban helyrehozni az egyensúlyt.

A mi a bankkérdést illeti, maga az ural-
kodó szándékozik "kezebe" venni az ellentétek
kiegyelvezésének megkísérlését. A miniszterek
aztán visszavették lemondási beadványukat; és
elfertjeztették a pártkonferencia előtt teendő
nyilatkozatukat az uralkodóknak, aki örett meg-
fontolás után azt jelentette ki, hogy kívánatos,
misperint e viszályban a koronára való hivat-
kozás elkerülését; ennél fogva a nyilatkoza-
tot egyszerűen csak tudomásul veszi.

— **A következő** szenzációs hírt közli kővér betűkkel decz-4-iki kelettel Budapestről a bécsi „Tagespresse“, mely tán az egyedüli osztrák lap, mely a nagy zavarban nem vesztette el fejét, mely nem kiált „pereátot“ a kiegyezésre, mint többi társai és az osztrák politikusok: „Itt a kiegyezés teljes megghiusulására való kitátság nagy megelégedést keltett a közönségben. Jellemző hírek keringenek. — Egy itteni elsőrangú bank ajánlatot tett a pénzügyminiszternek egy magyar nemzeti bank felállítására teljes érzefedoztettel. A bibornok-prímás tudára adata ugyanannak, hogy a magyar klórus mindent el fog követni a magyar nemzeti bank felállításá érdekében, ha az elkerülhetlenül szükségesnek mutatkoznék. Az iparosok nagy demonstratióra készülnek, hogy a kormányt felkérjék, miszerint ragadja meg az alkalmat a vámsorompók felállítására.“

— **Az angol szerződés.** Decz. 5-ikén délelőtt irta alá Budán Andrassy Gyula gróf és az angol nagykövet, Buchanan, azon egyezményt, melynek értelmében az Angliával kötött kereskedelmi szerződés (a felmondott pótszerződés kizárásával) még egy évre, azaz 1877 végéig meghosszabbították. Andrassy gróf kötelezettséget vállalt arra nézve, hogy a conventiót még az 1876-ik év lejártá előtt a két miniszterium által az illető parlamentek elé terjeszti s kiesziköli annak ratificációját.

— **Monarchiánk** és a keleti bonyodalom. A félév. prágai „Bohemia“ a következő hirt közli: Ausztria nem látná érdekeit ve-

d) A *Syredon pisciformis* ébrényi bőrének sejtjeiben a mag típusú alakját azon megfelelően szabályos fonalrésze szerkezetében kell keresni, mely szerkezet kifejletlenségével a sejt-mag vegetatív életiségének tetőfokát éri el.

Előadó szerint a sejtmagvak ezen típusú alakja a többi sejtek magvaiban is megtalálható, jellehet a fonalreze szabályossága és éles kifejezettsége sok esetben hiányzik.

Hatször hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb
hirdetéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Bécsben: Oppeln Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest.

Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest

szerviztér 5. sz.

garmond sora után 25 kr. fizetendő

dó-hivatal:
ése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendőik.

szélyeztetve az által, ha Oroszország megszállná Bulgáriát s ez okból Oroszország e követelését nem is fogná visszautasítani. (!!)

— **Az osztrák** birodalmi tanács képviselőházában folyó hó 5-én az általános budgetvívi kezelést, hibának mondja, hogy a nemzeti bankköl kölcsön vesznek pénzeket, mert ez által az eshetőtleg létesítendő magyar nemzeti bankra nézve rossz precedens létesül. Az osztrák hitel nincs megrendítve, csak a kiaknázásra való bátorság hiányzott; egy állami hitelmuvelet belföldön is jelentékeny sikert érne el. A kormány hibát követett el, hogy a bankalapszabálytervezetet azonnal nem nyilvánította kihivetetlenné; a helyzet tisztázása most a kormány teendője. — **Schönerer** a budget ellen nyilatkozik; bangoztatja a Magyarországgal való personal-uniót és sorozat csalakozást Németországhoz. **Schaup** megelégedéssel constatálja az állami bevételek stabilitását; komolynak, de meg nem rendítettnek tartja a helyzetet. — **Schaffier** a kiadások leszállítását tartja az egyedüli kiségitő eszköznek.

Konstantinápolyból írják, hogy ott a döntő körök az utolsó időkben szokatlán s ép azért feltűnő reménységet táplálnak a béke iránt. Nem tekintik oly sötétnek a helyzetet, mint eddig s folyvást erősebb a nézet, hogy Országország a fegyveres tüntetés határait nem lépi át s szinpad hatásvázlatokkal rendezett mozgósításai a conferentia közvetítő javaslatinak elfogadásában véget fognak érni. E nézet megerősítésére a nagyhatalmak magatartásán kívül kiválóan Salisbury missziója s a neki tulajdonított szerep, szolgáltatott btalmi alapot. A jövő megmutatja, jogosult és indokolt volt-e reményök.

Bismarck beszéde.

Bismarck herceg nyilatkozatairól egy újabb versiót közöl a „P. Lf.” berlini távirata mely szerint szombaton este adott második parlamentti estén Bismarck újra visszatért „Ausztria-Magyarország viszonyaira. Ausztria ereje, mondá a herceg, inkább Cseh-, Morva- és Magyarországban, meg Erdélyben van, mint Bécsben. Ha ledőlne is az alkotmányos fal a birodalom két fele között, Magyarország a dualismus nélkül is megtartaná erejét, mintán a magyar nép határtalan tisztelettel viseltetik a Habsburg uralkodók iránt. Ausztia nagy ereje az európai államszövetségben csak akkor tűnnék ki igazán, ha a benne levő életelők s népeinek dynasztikus ragaszkodása együttesen működne.”

Görögország ellen.
Görögország mozgólódásai szükségessé tették a porta fegyverkezéseit Thessaliában és

(Előadó értekezésében előzetesen kívánta megismertetni hosszabb tanulmányát, melyet önálló füzetben fog közölni.)

Török tanár a sejtmagról tartott előadása után a kolozsvári egyetemi gépésznek mikratomjait mutatta be, azoknak egyszerűségén, könnyű alkalmazását és olcsó árát említve, hogy, miért is a mikroszkopiai buvárlatokkal foglalkozóknak pártfogásába ajánlja.

Högyes Endre maga részéről szintén ajánlhatja Süss gépész mikrotamjait. A tudományos eszközök londoni kölcsöntárlatán különböző angol és német műszerkészítők részéről sok ilyen mikratom volt kiállítva, a legegyszerűbb szerkezetűtől elkezdve, a legbonyolodottabbakig, melyeknél különböző mellékcszelőket, mint pl. a metszendő szövetrészeknek a metszőkés alá különböző szegleiben beállítása, a metszendő szövetek megfagyasztása stb. voltak a készítlők tekintelatt.

Sűs gépész mikrotomjai szintén ki voltak állítva s az egyszerűbbek és olcsóbbak közé tartoztak, melyek könnyen kezelhető és utányos voltak miatt szövettani vizsgálatoknál létségen kívül alkalmas segédeszközül fognak szolgálni.

Ezután Török tanár előadását illetőleg rövid eszmecsere fejlődött, melyben Dezső Béla és Török tanár vettek részt.

Közli: Gyergyai Árpád,
szakjegyző.

Jövő számunk a közbeeső ünnep miatt vasárnap jelenik meg

Epirusban. Az előbbi tartományban „Platanen” erdő 18 ágyú, 54 tüzér, „Trikkala” erdő 22 ágyú, 72 tüzér, „Pahnár” 24 ágyú, 74 tüzér, „Domoko” 15 ágyú, 40 tüzér, „Volsa”, a legnagyobb erdő, mely 60,000 négyzet láb területű 16 ágyú, 48 tüzér és „Lavissa” 30 ágyúval és 120 tüzérről lőnek felszerelve és el látva, Thessaliában a török csapatok száma 6000 embert tesz ki. Epirusban már sokkal erősebb a török haderő, mely 3 hadosztályból áll. Azonkívül a török haderőhöz lehet számítani a két tartományban lakó cserkeszeket is. Ha a görögök támadnak, lesz alkalmuk megizelni a hadakozást a cserkeszekkel, mint a hogy megizelték a szerbek és a bolgárok.

A keleti kérdés a német parlamentben.

Berlin, decz. 5. A birodalmi gyűlés mai ülésén Richter interpellált azon orosz ukáz miatt, mely szerint az orosz beviteli vámokat aranyban kell fizetni; ez vámemelés, mely Németországot károsítja.

Ez interpellációra Bismarck herczeg hosszabb beszédben felel:

Szóló is azon nézetem van, hogy Oroszország a maga vámpolitikájával tévúton van, de ő nem képes odahatni, hogy Oroszország más útra térjen.

Az interpelláció nem alkalmas arra, hogy könnyítse a kormány kereskedelem-politikai actióját; szólnak felette alkalmatlan, mert hátrányára van a béke fenntartására irányzott eddigi fáradozásainak.

Oroszország csak azt kívánja tőlünk, működünk közre az értekezleten, melynek célja a törökországi keresztények állapotának javítása; császárunk és nemzetünk ebben szívesen nyújt segédkezt; kétségtelen, hogy ebben támogatni fogjuk. Ha a conferentia eredménytelenül végződik, akkor valószínű, hogy Oroszország háborút indít; Oroszország ehhez nem kívánja segítségünket.

A gazdasági és politikai czélok összekapcsolása pontnál képtelenségeket eredményezne.

Sajnos volna, ha az interpelláció Oroszországgal viszályba akarna bonyolítani; a mig mi állunk ezen a helyen, addig soha sem fog sikerülni Oroszországgal való évszázados, történelmi indokolt barátságunkat szétszakítani.

Legyenek meggyőződve, hogy a három császár szövetsége még teljesen megérdemli nevét és folyton fennáll; évszázados barátsági viszonyunk van, úgy Orosz- mint Angolországhoz.

A keleti kérdésben azt tűztük ki magunknak feladatul, hogy közvetítsünk a hatalmak közt és — a mennyire rajtunk áll — fentartjuk a békét.

Ha a mostani helyzet ránk nézve háború-kérdést nem tartalmaz is, de rendkívül óvatos magatartásra hív fel. Fenn kell tartanunk a hatalmakhoz való jó viszonyt; csak akkor léphetünk fel active, ha valamelyik barátunk egy másik hatalom veszélyeztetné; a jóakaratu magatartást, melyet minden hatalommal szemben tanusítunk, általánosan elismerték és az, ugy reméljük, hozzájáruland a háboru localizálásához; erre irányul minden fáradozásunk. Hiszünk, hogy Orosz- és Angolország közt a netáni differentiak iránt egyetértés fog létesülni.

A herczeg így végzé beszédét. Feladatunk első sorban a béke fenntartása, második sorban közvetítés a hatalmak közt, hogy a differentiak kiegyenlítésének és a netán elkerülhetlen háboru localizálásának. Ha ez nem sikerül, akkor természetesen új helyzet támad, melyről kombinálni igen, de ma felvilágosításokat adni nem lehet.

A „kolozsvári orvos-természettudományi társulat” VI-ik természettudományi szakülése

1876. nov. 17-én.

(Folytatás.)

Hogy még egy másik módot is elmondhassak annak a bebizonyítására, hogy ezen porábrák directe lég-hullámoktól származnak, szükséges egyet és mászt előrebocsátanom.

Ismeretes dolog, hogy ugy pácák, mint csövek longitudinális rezgésbe hozatván, nagy erővel rezegnek, hogy tehát a leirt készüléket képező cső is erős vibrációra serkent a benne levő levegőt; ha most keressük azon pontokat, melyeken ezen mozgás közlése történik, úgy találjuk, hogy azok csupán a cső végpontjai. Ezt illetőleg Kundl kísérletei alapján, melyeket magam is ismételtam, mondhatom, hogy a legnagyobb vigyázattal kivitt kísérletek sem voltak képesek keltetni támasztani azírt, hogy ezen mozgás közlése csupán a cső végpontoival eszközöltetik. Ezen kísérletek eredményei kizárják tehát azon felterveket, melyek egyrésze légeürödés, más része a longitudinális rezgésekkel mindig együtt járó transversális rezgésekből akarja a lég mozgását megmagyarázni.

Ezt volt szükséges előrebocsátanom a végre, hogy beválthassam előbbi ígéretemet, s felhasználom az alkalmat arra is, hogy az elő-

Philippborn kilátást vél nyújtani, hogy a szóba hozott bajokon az orosz kormányval való egyetértés folytán segítve lesz; de ha az alkudozások megheiusulnának, tanácsos lesz az ügyet a mostani válság elhárításáig elnapolni.

Bethusy azt kívánja, hogy a birodalmi cancellárnak bizalom szavazassék.

Szóltak még Windhorst és Bamberger, mire a vita véget ér és a ház áttért a nadirendre.

Egy lengyel kérvény.

Azon kérvényt, melyet a varsói lengyelek a csárhoz intéztek, kijelentvén, hogy ők is készek a háboru esetén vagyon és vért áldozni a csár trónja számolyánál, több mint 1000 lengyel irta alá.

A fegyverszünet megszegése.

Ruscsukból írják, hogy a viddini muteszarif Haki pasa tudatta a ruscsuki kormánnyal, hogy a szerbek az utóbbi napokban többször megsértették a fegyverszünetet. Megrohanák Rakovicza falut az adljai kerületben, agyonverték néhány basibozukot s nagymennyiségű barmot elhajtottak. Azonkívül megrohanák a szerbek Doluca és Resicza falvakat is. A való e tényeket tudomására hozta a hatalmak képviselőinek.

Legközelebb 300 angol matróz érkezik Konstantinápolyba, kik elbocsáttatásukat kivették az angol admiraltástól s most török szolgálatba állnak.

Az orosz déli hadseregről.

Nikolajevics Miklós nagy herczeg néhány nap előtt a csárnak javaslatot terjesztett elő, melynek a legjótékonyabb hatása lesz a hadsereg szellemére. A városi hatóságok tudvalevőleg elhatározták, hogy a tartalékosok és szabadságoltak családait a háboru alatt eltartják. A nagyherczeg azt indítványozta a csárnak, hogy a háboruban elesettek családait az állam tartsa el. A csár jóváhagyta ez indítványt, s a senatus legközelebb meg fogja állapítani az illető nyugdíjak mennyiségét.

A Romániában működő orosz bizottság már mindazon modalitásokat megállapította a román hadügyminiszterrel, melyek mellett az orosz hadsereg átvonulása megtörténik. E szerint a hadsereg zöme a fejedelemségben nem fog soká időzni, hanem közvetlenül a Dunához szállíttatik. Csak egy hadosztály marad sokáig Kis-Olahországbán.

Az orosz hadi készülődések.

Odessában az intendatura óriási tevékenységet fejt ki; az ottani nagykereskedők ropant üzleteket csinálnak. Két ház legközelebb 200.000 csevert rosz és 400.000 csevert zab szállítására szerződött. A déli hadsereg nyolcz havi időre el van látva mindenféle ételmi szerrel, czukorral és dohánnyal. A vásárlások folytán a nyers termények ára roppantul felment s az odessai kereskedelmi világ, mely igen jó üzleteket csinál, már inkább rokonszenvez a háboruval. Három hadtest már befejezte felvonulását, a másik három valószínűleg ma decz. 5-én fejezi be azt. Három hadtest törzskara Kisenew, Orgojew és Guracalbina városokban, a másik három közvetlenül a Pruth mellett van.

Az orosz bizottság, mely Romániában időzik már megállapította az orosz sereg átvonulásának módjait. Az oroszok nem tartózkodnak Romániában, hanem egyenesen a Dunához mennek; csak egy hadosztály fog hosszabb ideig Kis-Olahországbán maradni. A dunai kozákok több ezrede már átvonult Odessán. Parancsnokuk azt mondotta Semeká főbornoknak „Exciád! A Don gyermekei nem fogják atyáikat megsegyeníteni.”

re bocsátottakra ugyanazon ténnyel vessek világot.

Erősítsünk meg egy mindkét végén zárt üvegcsövet horizontális helyzetbe, egész hossza egyenyedrésének távolára az egyik végétől számítva és közepén nedves posztóval dörzsölvén, hozzuk longitudinális rezgésbe. Ekkor a becsíptetés helyén és a cső másik végétől számítva egész hosszának egy negyedrésnyi távolában csomó pontok keletkeznek, s ha a csőbe port hintettünk, akkor láthatóvá válnak a képződő hullámok, a melyek alakra nézve megegyeznek azokkal, melyeket akkor nyernénk, ha a csövet egy csomóval rezgetetnők, de hosszúságra elütnek azoktól. Ha alkalmas ide-oda toltathó dugattyukkal alkalmazunk a végekhez s ha azokat az előbbi kísérlet után a csomó pontokig toljuk be s így hozzá a csövet rezgésbe, ekkor a dugaszok a csomó pontokon fekvővén, nem képesek mozgást eszközölni a benn foglalt levegővel, mit a behintett por nyugalmá eléggé bizonyít.

Ha egy közepén megerősített üvegcsövet longitudinális rezgésbe hozunk, úgy végei periodicusan közelednek a megerősítési ponthoz, illetőleg távolodnak tőle, még pedig éppen annyiszor mp-enként, a hánnyat az erő anyagi tulajdonai és nézeteinek megfelelőleg mp-enként rezeg.

A pálcza dörzsölése által mindkét, véglap, — melyekről tegyük fel most, hogy cső hangjának megfelelő hullámhossz valamely szorosával állana el egymástól, — egy-egy

A költségvetés tárgyalása.

Budapest, decz. 5.

A ház mai ülésében folytatá a közoktatási budget tárgyalását. — Várady Helfy indítványa ellenében a következő határozati javaslatot terjeszté elő: „A vallás- és közoktatási miniszterium felügyelete és kezelése alatt álló különböző alapok és alapítványok jogi természetének megvizsgálása véget egy 15 tagu bizottság választatik, mely az eddig gyűjtött adatok felhasználásával teljesítendő vizsgálat eredményéről a képviselőháznak okadatolt és véleményes jelentést terjeszsen elő.”

Trefort miniszter a kormány nevében csatlakozik Várady Gábor képr. határozati javaslatához. — Steinacker hosszabb beszédben fejtegeti, hogy az oktatás terén nincs meg a kellő rendszeresség; különösen áll ez az iparos oktatás terén. — Lukács Béla nagy haladást tapasztal a tanítás terén.

Somssich úgy látja, hogy Irányi ösztévesztette a lelkiismereti szabadságot és hitet a vallással. Hinni, érezni valamit bensőleg mindenkinek oly elvitázhatlan joga, hogy nincs hatalom, mely ezt kétségbe vonhatná, de csak korlátozhatná is. Azonban vallani, azaz ezen érzéseknek külső tettekkel kifejezést adni oly cselekvény, melynél megbírálandó, vajjon nem ütközik-e az állam céljaiba vagy az általános erkölcsökbe. Ha a törvényhozás kimondaná, hogy bármely hitet külső tettekben is szabad nyilvánítani, ez oly vallási tévelygéseknek nyitna utat, minők nem éppen kívánatosak. Ha e kérdés megoldása oly könnyű volna, akkor oly civilisált országokban, minők Német- és Franciaország, nem volnának a vallási surlódások napirenden. Szólónál senki sem kívánja inkább, hogy szabatos és világos törvény által azon kérdések szabályoztassanak, melyek eddig annyi conflictusra adtak alkalmat. Ámbár a mi a vallásszabadság kérdését illeti, nem mondja, hogy általában, de egy része a más vallásra térőknek hasznosleséből teszi ezt, s ennek illusztrálására egy inseratumot olvas fel, melyben egy fiatal ember arra ajánlkozik, hogy megváltoztatja vallását, ha valaki őt adoptálja.

Tisza m. elnök minden hosszabb indoklás nélkül a következő határozati javaslatot terjeszté elő: „Haározza el a ház, hogy Irányi D. indítványa akkor fog tárgyalatni, mikor a kormány által a vallásügyekről benyújtandó törvényjavaslatok lesznek tárgyalás alatt.”

Gullner Irányi javaslatára, reflektálva megjegyzi, hogy nem újaz, a mi e hat. javaslatban foglaltatik. Magyarországon van oly nagy türelem, mint talán sehol a világon, de vallásszabadság nincs, sőt egyenesen törvények gátolják azt. Azon államban, mely hatalomszóval el valakinek vallást, nem lehet vallásszabadság. (Helyeslés.) Tudna példákat idézni arra, mennyi zaklatásnak voltak kitéve, a kik egy vallást elhagytak, anélkül, hogy másra tértek volna. De ezek köztudomású tények. A miniszterelnök néhány égető baj orvoslását ígéri, mi komoly vallásszabadságot s kötelező polgári házasságot kívánunk. Deák Ferenc ünnepelt beszéde az előtétel kivételével az egész országban visszhangra talált, s ma már annak helyeslése iránt kételemek támasztanak. Nem a hitfelekezetek félnek — mint Somssich állítá — e kérdések megoldásától, hanem a hitfelekezetek lelkeszei. Elfogadja Irányi javaslatát (Élénk helyeslés). — Herics hivatkozik a kath. klerus, s főleg a püspöki kar érdemeire a nevelésügy terjesztése körül.

Pla ch y Bertalan a vitából azt látja, hogy a ház nagy érdeklődéssel viseltetik a népnevelés iránt. Panaszt emel a felett, hogy a nép-

iskolákban az állam nyelve kötelezőleg nem tanítatik. Elfogadja a költségvetést. Tanárky államtitkár a vallásszabadság és polgári házasság nagy eszméinek hosszabb vitáztatását a politikai légkör jelen fülledt helyzetében nem tartja egészen napirenden levőnek. Borlea ellenében megjegyzi, hogy oly községekben állítottak államiskolákat, s alkalmaztattak magyar tanítókat, a melyek maguk kívánják azt. A miniszterelnök hat. javaslatát megnyugtató s előrevizsi az ügyet, s ennél fogva elfogadásra ajánlja azt, a költségvetés jóakaratu megbírlását kérvén a háztól. Pap G. a közoktatásügyre nézve osztja a Molnár által elmondottakat. Simonyi E. hangsúlyozza, hogy Irányi javaslata ellen egy megáltható érv se hozatott fel.

Trefort miniszter Simonyival szemben megjegyzi: Soha nem mondta, hogy a miniszter nem felelős az alapok kezeléséről, csakhogy az nem terjeszthető a budgetben elő. A tegnapi felhozott vádakra a legközelebbi napokban fog részletesen válaszolni. Nem fél semmi vizsgálatról, s annak idején az alapokról a részletes jelentést is előterjesztendi a maga módja szerint, nem igmaorálhatva, hogy monarchiában élünk, s tisztelve jogait a koronának, melynek tanácsosa. A tárgyalás folytatása ezzel holnapra halasztatván, az ülés véget ért.

A büntető codex.

(Bizottsági tárgyalás nov. 5.)

A jogügyi bizottság mai ülésében elintézte a büntető-codex 180—195. §§-ait. A 191. §-t, mely szerint a törvényellenesen letartóztatás minden napjáért 5—10 frt pénzbüntetés is állapítandó meg. Bokros a §. kihagyását javasolja. A bizottság megtartja a §-t, Szilágyi indítványára azon módosítással, hogy a kártérítés csak a sértett fél kívánatára szabadon ki: ez esetben azonban további kártalanítás keresetnek helye nincs. — A 192. §, mely a házi jog megsértését bünteti, Szilágyi indítványára azon módosítással fogadtatott el, hogy a jogosulatlan benmaradás s az üzlethelyiségbe hatolás is büntetendő, s a büntetés maximuma 8 nap helyett 6 hónapi fogházzal cserélhetvén fel. A 193. §-ban, mely a levéltitok megsértését bünteti, a „levél” mellett a „csomag” is felvétellett. s büntetés szabottat arra is, ki a levelet vagy csomagot „visszatartja vagy megsemmisíti.” — A 194. §-ban a távirati titok megsértése megfelelően szövegeztetett.

Magyar lapok szemléje.

A „Pesti Napló” úgy találja, hogy vagy az összes kiegyezési kérdések elnapoltatnak, a miniszteriumok helyben maradnak s a status-quo id. fentartatik, vagy a korona kénytelen lesz megváltoztatni tanácsosait s így állítani helyre a harmoniát legalább a kormányzatban Ausztria és Magyarország között. Mindkét kormány a felségének elhatározását visszalépési készségének kijelentése által meg fogja könnyíteni. A korona aztán határozni fog. Vagy az Auersperg kabinetet boosítja el; vagy oly magyar kormányt igyekszik nyerni, mely a bankkérdésben kevésbbé merev, mint Tisza; vagy mindkét kormányt elbocsátja. De ez alternatívák főnehézsége a parlamentekben rejlik. Azért azt hiszi, hogy a döntő körök a helyzet sulypontját nem a sajnos belviszályban, de a külügyi situatióban keresik. Azért nem csodálkoznék azon, ha daczára a történeteknek a válság, mely immár elkerülhetetlen, ezuttal mégis elnapoltatnék.

erősített pálcza oly hullámmal rezeg isocron, a melynek hossza egyenlő a pálcza hosszával. Ezt tudva és a lehető pontosan lemérve egy porábra hosszát, — a mely egy álló lég-hullám hosszának felel meg — meghatározhatjuk C-nek c-re vonatkozó verlatív értékét, mely ez esetben $\frac{\lambda}{\lambda'}$ hányados által adatik. De külön-

ben is, ha az említett rezgésbe hozott levegőt tartalmazó üveg-csőben a képződő porábrák számát megolvassuk, úgy függetlenül a cső méreteitől mindig 16-ot találunk, a mely porábrák mindenike egy féllég-hullám hosszának felel meg, ugyszintén az üveg-pálcza egész hossza és a mint mondtam, — egy fél üveg-hul-

lámnak felel meg s így a $\frac{\lambda}{\lambda'}$ hányados a jelenben = 16, vagyis a hang levegőben 16-szor lassabban terjed, mint üvegben.

Semmi nehézséggel sem fogunk találkozni, ha ezen módszer alkalmazhatóságát gáznemű testekre is ki akarjuk terjesztetni, mert hisz semmi egyébben nem kívántatik a végre, mint egy alkalmas üvegcsőnek tisztán a kámlendódó gázzal való megtöltése, s a dörzsölés keltette vibratiók eredményeként fellépő porábrák hosszainak a pontos lemerése. Ezen adatokból, feltétvén, hogy ugyanazon pálcza által valamely gázban támasztott porábra hossza ismeretes, kiszámíthatjuk a hangterjedési gyorsaságot az ismert hullámmal hosszal bíró gázra mint egy-ségre vonatkozólag.

(Folyt. köv.)

Az „Ellenőr” biztosállítja, hogy a Tisza-cabinet ellentétbe a nemzet többségével, a kiegyezés kérdésében nem j nem jöhet. Nem a mesterségesen folzklatottkedélyek infuálják ma a kormányt és a ház többséget, hanem azon öntudat, hogy kívánálnuk sem a dynastia, sem a monarchia, senn pedig az osztrák tartományok érdekeivel ellentétben nincsenek; ezen küzdelem nemességét sn a Nationalbank szitkozódásai, sem az osztrák miniszterek magatartása, sem a reichsrath clubjainak fenyegető nyilatkozatai nem fogja alászállítani. Ez csak egy történethétké meg ha Magyarország oda fajulna, miként életföltelelt alku tárgyává tenné. Erre sem most ncsen vállalkozó, sem a jövőben nem lesz.

A „Hon” a polgári házasságot szükségesnek tartja. De a tényleg viszonyok közt is a nép nagy része oly j találja lelki és házassági szükségéit kielégít, hogy a még az egész országnak sürgősebb feladatai és szükségai vannak, nem lenne helys attól a kisebb résztől, hogy ezen szükségekielégítését követelje előbb és nem amazokéit melyeket ő is, az egész országgal egyaránt ér. Rendezett pénzügy, igazságügy és oskolau államnak és társadalomnak egyaránt többethasznál, mint a kötelező polgári házasság, ha a fizikai idő sem engedi meg a kormányak, hogy azt oldja meg előbb, mert az ország rosszaságát vonná, legelőször is a törvényhás részéről, magára a sürgősebb feladatok mulasztásáért, akkor ne követeljük tőle azt.

Bukuresti semle.

„Tegnap este hire futott, hogy a miniszterek lemondani szándékozn. Ennek okát a senatusban felmerült ellenségek keresik. A volt miniszterek perbefogásával megbízott comité engedélyt kért a senatustól, hogy két minisztert, a kik most senarok, kikérdezethessen. Azt beszélék, hogy senatus ellenzéki pártja ezen kérelmet vissza fogja utasítani. A képviselők megemlékeztvén ról, hogy 1868-ban a miniszterium, bár mid a két házban többségben volt, mégis lemondott úgy, hogy a két házat meg sem kérdez aggdni kezdettek az elterjedt hírek miatts tudokra adták a minisztereknek, hogy bátrán határozzák is magokat a képviselők mehallgatása nélkül, alkotmányellenes leend. A miniszterek megizenték, hogy estére el fognak jenni a liberalis képviselők és senatorok pártülésébe s együtt megvitatják a helyzetet. Ez a napi hírek. Van némi hasonlat — folytja a „Romanul” 1868 és 1876 közt. A nem akkor is a kormányval tartott, de a kormány hét évvel fiatalabb és tapasztalatlanabb olt.

Ki ne tudná, hogy mily tanulságosak voltak a szenvedések! Akkoegy némelyik hatalom tettette, hogy fél a román nemzet fölébredése és megerősödésétől a rágalmazók elhitették, hogy a nemzeti pít titkos czélok után törekedik, mely a kele lőporra ama hirbeft gyufát lőkhette volna.

Ma a nemzeti párt ismeretes és becsüli minden nemzet és mindenikhatalom óhajtaná, hogy legyünk jól fölfegyverezve, mert most mindnyájan tudják, hogy no kelnek fel sem háborura, sem hódításra, hanem csakis jogaik és országuk épségének védelemre.”

Lám, milyen szépen avallja Rosettiaht, hogy előttök két évvel öblizony hódítai is szerettek volna, t. i. egy ki Bulgáriát és egy kicsi Transylvániát! „Az aktori kormány visszalépéven, Romaniát még gazdagdon hagyta és köröskörül béke volt; a kor országot teljesen elszegényedve találta, a legveszélyesebb háboru már-már a határzélén van. A mai nemzeti kormány tehát inkább szeretvén a hazát, mint önmagukat, nem teheti azt, mit 1868-ban tett.

Azt mondja, hogy Cogalniceano megválasztása a legelső ok ellenségeskedés megkezdésére, mely az ügyek elbocsátását czélozza.

A „Romanul” nem hzi, hogy Cogalniceano saját megválasztását a kormány megbuktatására használná fel, mert akkor szétoszlátná az országgyűlést. Már pedig jelen viszonyok közt nem lehet a országot képviselők nélkül hagyni. Tehá Cogalniceano és társai nem fogják a volt kóminiszter, ma senator kiadását akadályozni. Mi próféták nem vagyunk, de merjük állítani, hogy Cogalniceano minden alkalmat ki megragadni bármikor is arra, hogy a vörő pártot megbuktassa. 1864-ben éppen 6 köttee ló mellé Rosettit s ő tiltotta be a „Romanul”-t, mint a kő költelen lapot. A vörök csak mondták, hogy nem teszik fel Cogalniceanuról ezt meg amazit, de egyetlen vörös se bizik benne, sőt fél tőle, mint a tűztől, ma akkor Florescu ismét hadügyér lesz.

Mig ez megtörténék, ddig Rosetti, hazajöven európai utjából, ism elfoglalta az országgyűlésen az elnöki szék, s kijelentette, hogy nincs olyan válságos helyzet, melyet a képviselőház bölcsessége és a román nép akaratja képes ne lenne legyőzni. Taps! Győzni fogtok. (Hosszas taps) Vederepo, ha, mit jöem

ohajunk, az orosz hadsereg a Puthhoz érkezik Cogalniceanota senatus alelnökké választván, ő is szolgált len formán: „Köszönöm a bizalmat, A mul embere vagyok. Milkovon tuli Románia részről a szabadelvű eszméket képviselve, az yszersmind a rendet és tekintélyt. A ki voltamiz lesznek. 1857 óta tagja voltam minden országgyűlésnek, de hivatalban nem voltam. Ma engadom ezt is, mert a senatus szives volt jenlémetet szükségesnek tartani.“

Na, na

Tanügy.

Háromszék védelmére.

A „Ket“ 274-dik számában olvastam a vallás- és költatásügyi miniszteriumnak az 1874/5. és 1875/6. iskolai évekről szóló népoktatásügyi előirjesztéséből azt, hogy Háromszékben ezen években az iskolák száma 32-vel padt. Semmiképpen nem hiszem, hogy en adat téves ne volna. Hogy a reformatus iskolákban egy iskola sem vesezt el, erről felel is merek. De nem lehet az is, hogy a r. catolicus és görögcatolicus s disunitus iskolák elveszték volna. Mig az iskolatanács állót addig világosan tudom, egész Háromszéken csak Dobollón nem volt iskola, minden más községben volt. S hogy miért veszték volna el csak éppen a fenn írt két évben, midőn népoktatásügyi gyengülésére Háromszéken sem ok nem volt, — azt megfogni nem tudom.

Ugy ké lenni, hogy ezen adat tévedésen alapszik. S a tévedést én ott vélem feltekinthető, hogy Háromszéken éppen azon években változtak fel felekezeti iskolák községeiké. Még aszám is csaknem egyenesen rámutat a tévés ezen forrására.

Mert tiam, hogy mint az iskolatanács jegyzője, az ébb években csak hat iskola állott előttünk iint községi t. i. a zágoni, k-vásárhelyi, osportáni, haralyi, kilyéni és torsi-jai; most pedig, ha nem családok, 38 községi iskola van, 2-vel több, mint volt a megelőző években, s éven ez a 32 iskola lehet, melyekről az irak, hogy elfogytak, pedig ezek megvannak rint községi iskolák.

Ennyit Háromszék védelmére.

Feltűnik előtem ezen statisztikai kimutatásokból a következő két tétel: a) Hunyadmegyében 36uj iskola jött létre a két év alatt; és b) unyadmegyében a tankötelesek száma csökkent. Alig hiszem, hogy itt ismét tévedés ne legyen; mert csaknem lehetetlennek látszik az, hogy egy megye tanköteles gyermekei két évalatt annyira lepadjanak, hogy 36 uj iskola épe azt a hiányt helyreállítsa ne tudja.

Csodálkom azon is, hogy a mint iratik, természetajzi eszközgyűjtemény 390-el, természetajzi eszközgyűjtemény 567-el kevesebb van most az országban, mint volt 1873-ban. Valószínűleg itt is valamelyik félvétel téves; mert s eféleket nagyon gondosan megőrzik az iskolák, — annyi két év alatt meg nem semmisülhet.

Volna még több észrevétel is, de azokkal az időm nem töltöm, mivel most egyenesen csak Háromszék védelmére vettem kezembe a tollat.

Csak egy általános megjegyzést teszek még jövőre izve a népoktatási statisztikai adatok teljes hitelességére vonatkozólag.

Ezen adatok gyűjtésében nincs meg a kellő egység, mely biztosan vezetne, s egyzersmind telis biztosságot is adna. Egy helyen az iskolaszékelnőke, más helyen a lelkész, itt a tanító, ott a bír, vagy jegyző töltik ki a tabellákat, így jegyzik fel a kívánt adatokat. A hányan, annyiféleképpen fogja fel a dolgot, s egyi felfogásához mérten veszi és adja az adatokat. Így pl. a tanköteleseket né-mely helyen gy adják fel, hogy azokat, kiket szegénység miatt iskolába járattai nem lehet, kihagyják, másutt az ilyeneket is — a mint kell —eírják; némely helyen csak azokat írják renes tanköteleseknek, kik 6-tól 12 évig vannak; ismétlőknek, a kik 15 évet nem hagyták el, — holott rendes tanköteles az, ki a 6 osztályt em végezte, s ismétlő mind az, ki a 6 osztály után az ismétlő 3 osztályt nem végezte. — Némely helyen ha van néhány vezérkönyve tanítónak, az iskolai könyvtárnak felírják, nem is gondolnak tovább arra, hogy a népisiklai könyvtár a gyermekek és felnőttek tovább képző olvasmányait kell hogy magában foglalja, s. a. t.

Hát ny szükség már szépen fejlődő s megörvendőtől elöhaladó népoktatásügyünk életében az, hogy teljes hitelességi statisztikai adatokra tegünk szert, olyanokra, melyek nem csak mutatnak, hanem beszélnek, még pedig teljes igazsággal beszélnek, s a melyekre aztán mint szilárd itos alapra bizvást lehessen fektetni a további munka folyamát.

Legyen szabad itt a nagy munka soka közöl csak egyetlen egyre reflectálnom, mint a mely általában elsőrangú fontossággal bír, s a többiek alapja; értem a tankötelesek számbavételés és számban tartását.

Az „Asisat“ I. fejezet 1 §-a azt mondja, hogy a község bírja, s előjárósága

köteleztetik, hogy a tanköteles gyermekeket felkezoeti különbség nélkül összeírja, s ez összeírás egy példányát a helybeli iskolaszékhez és a közigazgatási bizottsághoz beküldje.

Ez jó intézkedés, de még nem elég szoros, nem elég bizonyos. Ide a kell, hogy mint a védköteleseket, éppen úgy írjuk ki a tanköteleseket is, s arról, hogy az illető évekből, s közvetlen előttünk állott évből, egyetlen gyermek is a névsorból ki nem maradt, feleljünk, — feleljen az illető lelkész, a bír, és az iskolaszék elnöke; e háromnak aláírásával menjen bé a tankötelesek kimutatása a közigazgatási bizottsághoz. Valami ilyen szorosan meghatározott eljárás fog biztos alapja lenni azon törekvésünknek, hogy Magyarországon ne legyen senki ép elméjű ember olyan, a ki irni olvasni nem tud.

Igy kell a népoktatásügy más ágaiban is pontosan körülírt s közlőrl meghatározott eljárási módokat fölvenni, a melyeknél fogva az évenként bemenő statisztikai adatok egybehangzók, correctek, s minden tekintetben igazak legyenek, s az úgy tovább emelkedésének biztos alapul szolgáljanak.

Zágonban, 1876. december 4.

Demeter Sámuel.

A „KELET“ magán-táviratai.

Feladatott Párisban 7 óra 10 p.

Érkezett. 10 óra 25 p.

Egy igen tekintélyes szerb államférfi kijelentette Decazes herceg külügyminiszterünknek, hogy Belgrádban a forradalom kitérésétől tartanak, ha a kormány nem teljesíti a népnek azon hangosan nyilatkozó ohajtását, hogy Törökországgal rögtön és feltétlenül béke kössék. Ugyanezen államférfi nyilatkozata szerint nagy valószínűséggel bír azon feltevés, hogy Szerbia Oroszországgal szakítani fog.

Párisi befolyások körökben e nyilatkozatoknak nagy fontosságot tulajdonítanak.

A francia miniszterium elboesátása elfogadtatott, de új miniszterium még nincs kinevezve.

Feladatott, Budapest, dec. 7. 11. ó. — P.

Érkezett dec. 7. 11. ó. 40 p.

A király O Felsége hétfőn érkezik a fővárosba; Gődöllőről előbb Bécsbe várják a bankkérdésből származott krízis eldöntésére.

Az osztrák minisztereket Plener és Skene a budapesti hivatalban megáradták, de a miniszterek hallgatnak az előbbi nyilatkozatuk óta történetekről.

Salisbury Konstantinápolyba érkezett; szombaton lesz az előconferentia, kedden pedig a conferentia megnyitása.

Az orosz sereggel 135 polgári biztos megy Bulgaria polgári szervezésére; hírlik, hogy Anglia, Németország és monarchiánk ezt elnézik.

A Persa sah külön küldötteket küldött az orosz csárhoz.

Oroszország Montenegrónak terület-nagyobbodást kér a conferentián.

A görög miniszterium ujra kisebb-ségben maradt a parlamentben.

A lengyel emigránsok török szolgálatba lépnek.

A magyar képviselőházban elhatározottat, hogy a tanulmányi s vallási alapok kezeléséről afelső- és alsó- ház 5 vagy 7 tagu bizottsága tegyen jelentést ő felsége engedelmével az országgyűlésnek a végelhatározásig.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1876. dec. 7.

— **A m. kir. pénzügyminiszter** Leitner Elek láposbányai m. kir. erdész az arad-pécs-m. kir. jószágigazgatóság kerületébe erdőrendezővé nevezte ki.

— **Osztrák hadi-hajók török területen.** Teljesen megbízható forrásból vesszük azon hírt, hogy Smyrnában ez idő szerint öt osztrák-magyar páncélos hajó időzik s ugyanoda még két páncélos hadi-hajó a napokban fog megérkezni. E hír annyiban bír nagy fontossággal, mivel előre jelzi azon álláspontot, melyet Ausztria-Magyarország a kitérő felében levő háboru esetén Törökország mellett elfoglalna.

— **Két vigjáték** került tegnap előadásra a nemz. színházban, melyet a közönség egészen megtöltött. Ezt különösen azért regisztráljuk, mert mostanság ritkaság színházunkban a tele ház. A színreerült darabok egyike: a „Cox és Box“ című egyfelvonásos vigjáték, — melyeket Paulay E. fordított angolból, — ezuttal először jelent meg a kolozsvári színpadon és el kell ismernünk: teljes sikert aratott. A kis vigjáték két tőgyökeres eredeti angol alakot: egy kalapost (Cox) és egy nyomdászt (Box) mutat be, kik ugyanegy szobát tartanak bárben egy öreg asszonytól, anélkül, hogy egymásnak még csak létezéséről is tudnának valamit. E látszó-

lagos képtelenségnek abban rejlik az oka, hogy a kalapos csak éjjelre megy haza, mert nappal egy kalapgyárban van elfoglalva; a nyomdász ellenben, ki egy nyomdában egy nagy lap vezércikkeit szedi éjjelként, csak nappal van otthon. Így hát a két szobátárs sokáig nem találkozik egymással. Egyszer azonban mégis csak összeakadnak úgy, hogy a kalaposnak egyszer nines dolga a gyárban s haza megy. E találkozásból aztán a legkomikusabb összeütközési jelenetek fejlődnek ki; Cox és Box, mint igazi angolok minduntalan összekapnak és boxiroznak. Végre aztán kibékülnek és megegyeznek, hogy továbbra is szobátársak maradnak. A kis újdonság mindenestre asikerültebb ilyenműgy-felvonásos vigjátékok közé tartozik s megérdemlő megnézni. Földényi és Kassai urak játszták ezuttal a két szobátársat, elég jó humorral, élénken és sikerült alakítással, ámbar Boxban igenis merev, kedélytelen angolt láttunk bemutatva. — Az újdonságot Szigligeti „Castor és Pollux“ című 3 felvonásos jó vigjátéka előzte meg, mely már régóta nem volt színpadunkon. A szereplők közül E. Kovács Gy. ur, ki ma rózsás jókedvében volt, Mátrai B. ur, D. Boér Emma és Ditróné E. M. asszonyok és Kutassi J. k. a. élénk, könnyed és gondos játékkal folytonos derűtségben tartották a közönséget.

— **Kolozsvár város** közigazgatási bizottsága tegnap (dec. 6.) délután tartott rendes havi ülésében többnyire folyó ügyekkel foglalkozott. A főispán ugyanis megnyitván az ülést, a városi tisztügyész Tamási Sándor tesz előterjesztést a városi rendőrbizottság mult havi működéséről. Utána dr. Szombathelyi G. városi főorvos olvas fel egy rövidke kis jelentést a város november havi egészségügyi állapotáról, miből legfőjelemreméltebb az, hogy nov. hóban 21 dyphtheritis eset volt a város területén. Sebestyén M. kir. ügyész kiváncsnak tartaná, hogy a főorvos ur terjedelmese s kimerítőbb jelentést tegyen; így p. o. terjeszkedjék ki a közintézetek, iskolák, gyógyszerárak egészségügyi viszonyaira, stb. A főorvos erre megjegyzi, hogy a gyógyszerárakat negyedévenként vizsgálja s csak decemberben akarja ezuttal megtenni; a közintézeteket szintén e hóban fogja meglátogatni s jövő hóban referál róluk. A főispán felszólalása után a bizottság a kir. ügyész felszólalásához képest utasítja a főorvost. Az adófelügyelő: Márk Ferencz, — aki ezuttal következtet, — az adókievételről és beajátásáról terjeszt elő jelentést. Eszerint nov. hó végén az adóhátralék mintegy 105,000 forint tesz, ami szemben azzal, hogy 1875-ben még dec. végén is több volt 110,000 fr hátraléknál, javulást jelent az adó befizetésében. Továbbá adómentességet (új épület után) egy esetben adott az adófelügyelő; idő haladékat azonban nem adott. Domzsa György london-utcai új háza utáni adómentességet az adófelügyelő megtagadta, mert a kérelmező elkészt. Domzsa a közig. bizottsághoz appellálván, az adófelügyelő részletesen előterjeszti az ügyet, kiemelve, hogy maga a kérelmező elismerte, hogy házának építése be van fejezve; hogy abba be is költözött már 1876. máj. 1-én s mégis csak július hóban folyamodott adómentességért. Következésképp kétségtelen, hogy elkészt s így nem veheti igénybe, a törvény szerint, az adómentességet. A bizottság ez előterjesztés következtében mint II-od fokú hatóság szintén megtagadja azt. Molnár Ferencnek egy ló és egy szekér után kitért 20 frtnyi adót, az adófelügyelő ajánlatára, elengedi a bizottság; hasonlóképpen örv. Angyal Ferencnek a néhai férjére kitért kereseti adó egy részét; a többi adójának azonban megtagadja az elengedését. — A tanfelügyelő: Kethely József egy felkezoeti iskolaszék megalakulásáról, valamint a belvárosi kath. leányiskolában tett intézkedéséről tesz jelentést, mit a bizottság tudomásul vett. Végre a kir. ügyész: Sebestyén M. olvassa föl jelentését a kezelés alatti börtönök mult havi állásáról s ezzel az ülés 1/2 órákor véget ért.

— **A kolozsvári** játékon négyelet választmányának nov. 11-én és dec. 4-dikén tartott üléseiből. 1) A pesti nőképző egyelet kezdeményezésére a hazai ipar érdekében tartott értekezletre küldött választmányi tagok beadják jelentésüket, melyet a választmány tudomásul vevén, ez úgy további ohajtott fejlődését elvárja. 2) A lábbeli segédlemezés vezetésére kiküldött bizottsány kezéhez e célra 100 frt utalványoztatott. 3) Szóts Gézáné alapítványát befizette egy drb kolozsvári tornavivoda részvénnyel. Papp Alajosné az egyelet részvényes tagjává lett. A tél folytatban rendezendő bálók ügyében báró Bánffy Dániel elnöklele alatt választmány küldetett ki. 5) Zsigmond Elekné a 120 kenyér helyett, melyt eddig adni szokott karácsonyi ajándékkul szegények közt leendő kiosztás végett, ez alkalommal 12 forint küldött be; ugyane célra Zsigmond Dezsóné 5 frtot adott; a választmány pedig ezekben 40 frtot utalványozott az egyelet pénztárából. 6) Zsigmond Dezsóné egy sajátkezüleg himzett, díszes asztaltakarót ajándékozott, mely szegények számára a választmány sorsolásán fogja az egyelet pénztára gyarapítására ér-

tékesíteni. 7) A kisegítő pénztár-egylet azon szives jó indulatát, mely szerint szegények között kiosztás végett egy öl fát adott át a fabeli segédlemezést vezető bizottságnak, köszönettel vette a választmány. 8) A két ülésében a választmány 4 folyamodónak egyzersmindenkora 23 frt, 48-nak havonként kiadandólag 373 frt, együtt 396 frtot utalványozott. Kovács Antal titkár.

— **Schönfeld Albert** gitár-művész, ki egyszer a nyári színházban nálunk is bemutatva művészetét, közelebből körutat fog tenni az erdélyi részek nagyobb városaiban.

— **Az enyedi postát kirabolták.** Az enyedi postát ismeretlen tettesek a vasuti indóház és a postaépületi ut között tegnap kirabolták. A vizsgálat folyamatban van.

— **A természetben** is nagy lehet a krach ez idő szerint. Legalább ezt bizonyítja az a gyakori és néha feltűnő látogatás, melyekben nemcsak dúvadak, de másféle szárnyas és nemzárnyas állatok egyes községeket, sőt városokat részesítenek, ahová élelem végett me-részkednek behatolni. Így p. o. a napokban Szeben egyik külvárosában egy kertben 14 szép fogolyadár tett látogatást, még pedig alig két méternyi távolságra egy lakott háztól, anélkül hogy az emberek közelsége elriasztotta volna az életüket keresgélő madarakat.

— **Brassóból** értesül a „Nemere“, hogy ott a közlekedés Romániával a háborus viszonyok miatt teljesen el van zárva. Bővebb értesülésig fenntartással közli a nevezett lap is e hírt.

— **A világ sorsa pipaszónál.** Érdekes, a mit a Bismarck legújabb nyilatkozatáról a német lapok irnak. A parlamentben, a hol a bűnvádi eljárást tárgyalják, alig volt ember, mind a csarnokokban hemzsegett. Körülrajongva egyet-egyet ama boldogok közül, akik Bismarck szavait saját füleikkel hallhatták. Ezek beszélték aztán, hogy Bismarck ama nyilatkozatát, melyről most az egész világ beszél, ellenényt, minden felszólalás nélkül, sőt várkozás nélkül tette. A diner, melynél a német kancellár szokott jóvialis modorában adta a házigazda szerepét, 5-től 8 óráig tartott. A képviselők már távozóban voltak, midőn a kancellár azt kérdi: „Nós uraim, önök már távoznak? Nem volnának kíváncsiak valamit megtudni a keleti kérdéssel?“ „Igen, ha tényszerűtől hallhatunk valamit — lón a válasz — akkor elhallgatjuk akár két óráig.“ Erre aztán egy kis kedélyes pipázó társaság alakult, a kancellár megmőlte hosszu száru pipáját s ama történelmi nyíltsággal, mely annyira jellemzi, mondá el nevezetes nyilatkozatát, melyet tegnap ismertettünk. Bismarck végül azt is kijelenté, hogy szavainak nyilvánosságra hozatala ellen semmi kifogása nincs.

— **Lég-hajó romjait** találták meg közelebb Izland szigetén. Minden jel arra mutat, hogy már évek előtt eshetett oda. A lég-gömb selyme teljesen el volt rongyolva, a hajó összetörve. A hajóban emberi csontokat találtak, egy eltört üveget és egy láskát összeragadt papírszeletekkel, melyekben nem lehetett elolvasni az írást. Ugy gyanítják, hogy a szerencsétlenül járt lég-hajós egy Prince nevű matróz, ki Páris ostromakor egy viharos éjjelen szállt lég-hajóra s azóta nyoma veszett. E mellett szólt az összetapadt papírsomó is, mely épen oly alakú szeletekből áll, minőkre az ostrom alatt a sürgőnyöket fényképeztek.

— **Vasuti tanfolyam.** A mint értesültünk a budapesti kereskedelmi akademián a kormány subventiója alatt már 4 éven át fenállót vasuti tanfolyam az 1876—7. tanévben december közepén nyílik meg, melyre mindazok figyelmét akarjuk felhívni, kik vasutnál ohajtanának állást nyerni, mert a kellő minősítvánnyal bíró fiatal embereknek 5 havi komoly tanulás után oly tér nyílik, melyen élet-pályát alkothat és aránylag csekély áldozattal oly jövőt biztosíthat magának, mely semmi-nemű politiai constellationnak nincs alá vetve. Tudunkkal a tanfolyam 5 hóig tart (a tan-díj az egész időre és valamennyi tantárgyért 40 frt) az előadások a délutáni és esti órákban vasuti főtisztek által magyarul tartatnak, és a jó sikerrel végzett hallgatók érvényes bizonyítványt kapnak, mely minden hazai vasutnál elfogadjatik és melylyel más kérelmezők előtt előnyben részesülnek. Az eddigi eredmény bizonyította, hogy már néhány száz itt végzett fiatal ember van hazai vasutainknál; miért is ezen tanfolyamat ajánljuk mindazoknak, kik biztos jövő megállapítása céljából életpályát keresnek.

— **Kolozsvár városában** az országos és katonai kórházak beleszámításával az elmúlt nov. havában, a városi főorvos hivatalos kimutatása szerint az elhaltak száma 78, u. m. a férfi nemből 40, a nőnemből 38, ezekből halva született a férfi nemből 2 ugyanannyian a nőnemből, kiskoruk a férfi nemből 22, a nőnemből 22, nagykoruk a férfínemből 16, a nőnemből 14, összesen 78. A kóresetekre nézve legnagyobb számmal különféle szervezeti lobos betegségek általi halálesetek fordultak elő; u. m. 27 — beleszámítva 21 csak kiskoruknál előfordult ronosító toroklob eseteket is, — különféle szervezeti heveny és idült hu-

rutban 8, tüdővészben 6, ugyanannyian élet- gyengeség miatt, aggság miatt 4, hagymázban 3, ugyanannyian szélhűdés miatt, és rákban genyvében 2, ugyanannyian göresök miatt, vérhasban, brightkórban, eszibántalom, görvélyben, bujakórban, tüdőtágulás, szivbántalom, átfurty-gyomor-fekély, ömeglövés és villanymérgezés miatt egy-egy, rendőri boncolzat 4.

— **Előmerés.** Alórt hálás köszönettel tartozom rokon, szomszéd és ismerőseim nevében, Csernek helységében, mult és jelen évben a differtitiben szenvedett mind kis- és nagykoruk részéről tekintetes Pataki Dániel-né szül. gróf Lázár Lukreczia ő nagyságának, a nevezett járványos betegség mellett tett sikeres gyógyítási módszerért. Csernek decz. 4. 1876. Román János, gr. cath. deficius lelkész.

— **Értesítés.** A régeavidéki magyar kaszinó évi rendes közgyűlése megtartatik Szász-Régen, f. évi december 20-án d. után 3 órákor, mire a tagok tisztelettel meghívattak. Sz.-Régen, 1876. dec. 4-én. Szász István, egyleti jegyző.

— **Az államuton** Eresztévenytől kezdve Csernátónig a közlekedés nagyon meg van nehezítve, miután az említett utrész oly rossz állapotban van, hogy ilyenben még soha sem volt. Nagy költséggel tartja fenn az állam s a rossz felügyelet miatt a czélnak nem felel meg. Jól tenné az építészeti hivatal, ha intézkedne ez utvonál jó karba állítása iránt, hogy a közlekedés megkönnyítve, s ne nehezítve legyen.

Apró hírek.

— **Gr. Festeticz György** koronaőr és báró Hoffmann közös pénzügyminiszter Budapestre érkeztek, Depretis és Lasser osztrák miniszterek pedig Bécsbe utaztak. — A z udvar a karácsonyi ünnepeket, hirt szerint, Gödöllőn fogja töltöni s csak új év után megy Bécsbe. — A király nál a kihallgatáson tegnapelőtt 136 fól volt. A kihallgatás alkalmával Ivacsovich szerb patriárchát is fogadta. — A prágai egyetem tanuló dr. Woltmann tanár ellen, ki azt állította, hogy a prágai műemlékek a közép kortól az új korig egytől-egyig német eredetűek, tüntetést rendeztek. A rector beszüntette dr. Woltmann előadásait. Számos ember el lett fogva. — Pommay bukaresti bankár véget vetett életének. — Galliera herceg övegye egy millióra menő Péterfillett adott a pápának. — A prágai rendőrfőnök megiltotta a férjes színésznőnek, hogy magukat a színpadon kisasszonyoknak jelezze. — A magyar kir. honvédségi Ludovica akadémiában a most kezdődött tanévben a tiszt előkészítő tanfolyamot körülbelül 70-en, a tisztképző tanfolyamot 105-on, a tiszt tanfolyamot pedig 20-an látogatják. — Soldosné asszonyt, ki hosszas betegeskedése után tegnapelőtt lépett fel először a népszínházban, oly viharos tapssal fogadta a közönség, minőt még aligha hallott a népszínház. — A berlini tőzsde lap jelenti, hogy közelebb megint elkezdik nagyban veretni a német aranypénzeket, egyelőre 10 márkás aranyokat fognak verni. — A „Herbarium europaeum“ 1877-ki prospectusa megjelent, melyben egy Viola van közölve, melyet Wesbaur, az érdemdús főpap botanikai működésének 50 éves jubileuma alkalmával V. Haynaldnak (Haynald ibolya) nevezett el.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, pénteken december 8-án. 1876.

Béret 63-ik sz.

A háromszéki leányok.

Eredeti népszínmű 3 szakaszban.

Kezde 7 órákor.

Színlapokra a téli időnyre előfizethetnek 1 f. o. e. de csak nyugta mellett a színlaposztóknál és a színházi pénztár-irodában.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Decz. 6-án 5% Metaliques 60,— frt. Kamat — 5% Nemzeti kölcső 66.30, frt. 1860 iki államkölcsön 108.— Bankrésze-nyek 822 — Hitelrészevények 13610.— London 127.90 Ezüst 115.50 Cs. kir. arany 607.— Napoleon'or 1023 — 100 mark németér-tékű 62.95.

Urbéri kötvények: Magyarországi 73.25 Temesi 71.— Erdélyi 71.50 Horvátországi 83.—

Felölös szerkesztő: Békésy Károly.

Érdekes.

id. Heckscher Samunak Hamburgban a mai számunkban megjelent szerencse jelentése. E haz az itt és a vidéken nyert összegek pontos és hallgatag kifizetése által oly jó hírt szerzett magának, hogy mai hirdetényére már e helyen is mindenkit figyelmeztettünk,

Hirdetmény.

A petrozsényi állami népiskolák egyik tanító-lakása mellé, egy istálló építése engedélyeztetvén, a házra vállalkozó keresetlik.

A költségvetés 344 forintban állapítottán meg, annak keretén belül a legolcsóbban vállalkozónak fog kiadni a vállalat, alkügyezmény útján.

Ajánlatok alóíróthoz intézendők, a feltételek ugyanott megtekinthetők f. hó 18-ikáig.

Déva, 1876. dec. 4.

RETHI LAJOS, tanfelügyelő.

Faeladás.

A magy. kir. kincstár a Királyhágón túl fekvő szászsebesi, topánfalvi és görgényi erdőkből 1877-dik évtől kezdve, egészen bezárólag 1885-dik évig termelhető, évenként legalább 60,000 (hatvan ezer) tömör köbméterre menő fenyő-épületei, s haszonát az évi vágásokban előforduló körös, juhar- és szil haszonfával együtt, esetleg ez utóbbi fánemek nélkül is, tövön az erdőben, továbbá a szászsebesi rakpartokon lévő mintegy 15,000 köbméter szálfaból, a szászsebesi gözfűrésznél lévő 22,000 köbméter szálfaból 3000 k. m. rönkből és 300,000 darab különféle fűrész árnából, a topánfalvi erdei rakpartokon lévő mintegy 15,000 köbméter szálfaból és az ottani gözfűrésznél lévő 900 köbméter nyers anyagokból és 20,000 darab különféle kész fűrész árnából, a tordai gözfűrésznél lévő 17,000 köbméter szálfaból és összesen 100,000 darab különféle kész fűrész árnából, végre: a görgényi rönköfűrészi rakparton lévő mintegy 14,000 köbméter lucz és jegenye fenyő szálfaból, az illető szerződés megkötése alkalmával, a kincstár szabad rendelkezésére állandó és saját céljaira nem szükségesülendő készleteket kívánja eladni.

Az említett rakhelyi készletek, a tövön álló fatermők együttesen, vagy pedig ez utóbbi nélkül külön is eladhatók.

A fatermőknek tövön való megvétele esetében köteles lenni a vevő a szászsebesi út keretén, a tordai két keretén és a topánfalvi egy keretén gözfűrészeket is összes tartozékaikkal tíz évi tartamra bérbe venni.

Az árverezési és szerződési feltételek f. é. december hó 10-ikán kezdve, a venni szándékozóknak a magy. kir. pénzügyminiszterium erdészeti osztályában és a magy. kir. jószágigazgatásnál Kolozsvárt és a hivatalos órákban díjtalanul szolgáltatnak ki.

A zárt és 50 kros bélyeggel, s a megfelelő óvadék letételét igazoló pénztári nyugtával ellátott írásbeli ajánlatok, legkésőbb 1877. évi január 15-én déli 12 óráig, a magy. kir. pénzügyminiszterium segédivatalki igazgatóságánál Budapesten (a várbán) benyújtandók.

Budapest, 1876. november hó 24-kén.

A magy. kir. pénzügyminiszterium.

Legalkalmasabb szívkepző és léleknevelítő

karácsonyi és újévi ajándékok.

STEIN JÁNOS

ERDÉLYI MUZEUM-EGYLETI KÖNYVKERESKEDÉSE

Kolozsvárt.

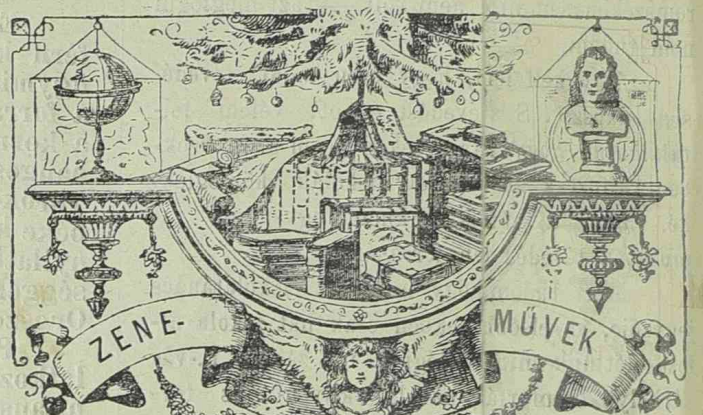
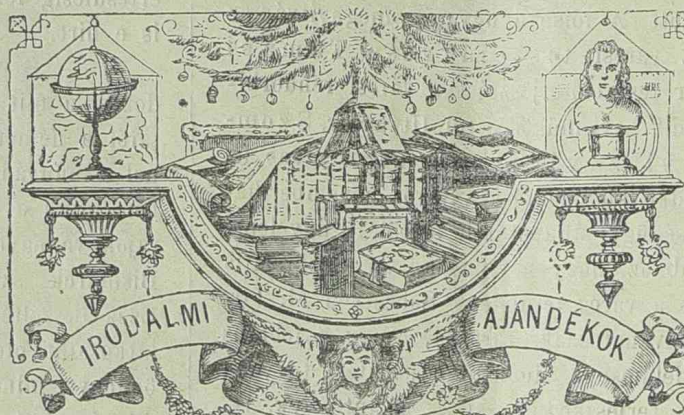
ajánlja

a t. cz. közönség szíves figyelmébe
következő:

újabb és legújabb kiadásában megjelent

s különösen
karácsonyi és újévi ajándékoknak
alkalmas

ifjúsági iratokat és képeskönyveket.

Magyar-német képes Abécze. Színes borítékban 40 kr.

Magyar-német képes Abécze. Színes képekkel, kötve 60 kr.

Képek az állatországból. 15 színes képpel. Ára 40 kr.

Kedvencz képeskönyv. 12 lapon számos képpel. 50 kr.

Első ibolya. Gyermekes számára írta Czelder Márton. Diszes borítékba fűzve 60 kr.

Állatkomédiák furesa képekkel. 7 színes képpel. Ára kötve 50 kr.

Képes verses könyv. Irta Pánczél Ferencz. 56 gyönyörűen színezett képpel. Ára 1 frt

Phaedrus aesopi meséi színezett képekkel. Gyönyörű színyomatu borítékba kötve 1 frt.

Képek a hazai történelemből az ifjúság számára írta Tanczos János. Színezett képekkel. Diszesen kötve 1 frt 60 kr.

Képek a természetből. Vagner Armin után felmutatja Kovács Antal. Képekkel. Diszesen kötve 1 frt.

Róma és a római birodalom története. Irta Fleury Lamé. Pompás színyomatu borítékba kötve egy czimképpel. A két rész ára 2 frt.

Columbus Kristóf vagy Amerika fölfedezése. Elbeszélve az ifjúság számára. 6 színyomatu képpel, színes borítékba kötve 3 kr.

Kelet tündérvilága. Arab rege, fordította Orbán Balázs. Képekkel. Diszesen kötve 3 frt.

Csemegék kisebb gyermekek számára. Irta Gáspár János k. tanfelügyelő. III. diszkiadás, 2 színes és 2 litogr. képpel 23 fametszettel.

Gyönyörű színyomatu borítékba kötve 2 frt 60 kr.

Egy falat kenyér története. Macé nyomán Szász Domokos. Színes borítékkal 1 frt.

Társalgó-terem. Beszélykék, Fröbel-rendszeréhez alkalmazva 3—10 éves gyermekek számára. Irta Szabó Endre. Köté 80 kr.

A kandalló előtt. Mindkét nemű serdült ifjak számára írta Szász Béla egyetemi tanár. 4 színyomatu képpel. Gyönyörűszínyomatu borítékba 1 frt 60 kr.

Tilinkó. Nemzeti dalok, szerkesztette egy népbarát. Gyönyörű színyomatu borítékba 30 kr.

Ezeket kívül ajánlja választékos raktárát ajándékoknak alkalmas könyvekből magyar, német, angol, franczia, sat. nyelven.

Ifjúsági iratok, képes könyvek, diszkiadások, képes disznúvek, gyémánt-kiadások, ima és ájtatossági könyvek, egyszerű és diszkiadásokban, zeneművek, naptárak, földtekék, Fröbel-játékok, stb.

legnagyobb választékban és jutányos áron

Könyvjegyzékek ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések rögtön és pontosan intéztetnek el.

REICHBERG LÖRINCZ ÉKSZERÁRUS

Kolozsvárt, főtér baró Wesselényi-ház 166. sz.

vásárol mindenféle arany-, ezüst-, drágakövek- és csülőékszert tárgyakat oly magas árrban, mint máshol távolról sem remélhetni.

ELAD minden fennevezett tárgyat a legjutányosabb árrban.

Ujonan tett bevásárlások folytán jól berendezett

RAKTÁRA

az ékszerész szakmához tartozó minden névvel nevezhető ozi-kekkel gazdagon levén el látva, nagy választékot nyújt különösen

hölgyek kihaza-ításához

szükséges bármilyen szerelvényekben, melyek annyival inkább ajánlatosabbak, mivel minden darab czikk hatáságilag meg levén fémjelezve (punzirt), a vásárlónak biztosítékot nyújt az iránt, hogy az állított próba-tartalom valósággal meg van, tehát károsítástól legkevésbé sem tarthatni.

Mindenféle antik-tárgyat arany-, ezüst-, gyémánt- s egyéb drágakő, vagy más nemes ércből, akár készpénzért megvásárol, akár újabb divatu czikkekkert becsérél, valamint efféle tárgyakat kedvelők számára mindenkor eladásra készen tart.

Pályázat.

Alsó-Fehérmegye város-újvári és szent-benedeki járására, valamint a kis-nyédyi és pókfalvi járásaira kiterjedő hatáskörrel, két megyei al-orvosi állomás, egyenként 400 frt. évi fizetéssel rendszorítottván, fel-hivatalnak pályázni kívánó orvosok, hogy képzettségüket és eldigi szol-galataikat tanúsító okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi de-cember hó 30-ig, alábbi alispánhoz adják be.

Ns. Alsó-Fehérmegye alispánjától.

CSATÓ JÁNOS, alispán.

(450)	Szerencse-jelentés.	(12—12)
Főnyeremény esetl. 375.000 márka.		A nyere-ményekért az ál-lam 411 jót. Első húzás: dec. 13 és 14.

Meghívás résztvevésre

a hamburgi állam által biztosított nagy pénz-kisorsolás

nyeremény-esélyeiben.

melyben több mint

7 millió 420,000 márkát

biztosan kell nyerni.

Ez előnyös pénzkiadásos nyeremény, melynek terv szerinti csak 79,000 sorsjegye van kiveve: 1. nyeremény esetl. 375,000 márká, különösen 250,000, 125,000, 80,000, 60,000, 50,000, 40,000, 36,000, 4-szer: 30,000 és 25,000, 4-szer: 20,000, 25-szor: 15,000, 12,000 és 10,000, 26-szor: 6000, 66-szor: 4000 és 3000, 206-szor: 2500, 2400, és 2000, 415-szor: 1500, 1200 és 1000, 1356-szor: 500, 300, és 250, 24,863-szor: 200, 150, 138, 124 és 120, 14,839-szor: 94, 67, 55, 50, 40 és 20 márká, s e nyeremények keves hó ajatt 7 osztályban biz-tosan el fognak dőlni.

Az első nyeremény-húzás hivatalosan f. é. december 13-ra és 14-re

van megálálva, s erre

egy egész eredeti sorsjegy ára csak 3 ft 40 kr.

egy fél eredeti sorsjegy ára csak 1 ft 70 kr.

egy negyed eredeti sorsjegy ára csak 85 kr.

és ezeket az államtól biztosított eredeti sorsjegyeket (nem titott igérvények) az

árnak bérmentes bekládése mellett még a legtovábbi vidékekre is elküldöm.

A résztvevő az eredeti sorsjegy mellett az állampostával ellátott eredeti tervet is ingyen,

húzás után pedig azonnal a hivatalos nyeremény listástromot sürgetés nélkül megkapja tőlem.

A nyereménypénzek kifizetését és elküldését pontosan és a legnagyobb titoktar-tas mellett eszközölöm egyenesen a részt-vevők kezéhez.

Minden megrendelést egyszerűen postai utalványnyal vagy ajánlott le-velében tehetni.

Tessék tehát megrendelésekkel, bizalmasan hozzám fordulni

id. Heckscher Samu,

bankár és váltóiroda-tulajdonos Hamburgban.

50 Kr.

az ára egy

eredeti sorsjegyek,

a melylyel

1000 db. aranyat

lehet nyerni.

3000 nyerő 60,000 forint értékben.

A húzás a városi tanács ellenőrzése mellett 1877. február 13-án tartatik meg.

Vidéki megrendeléseknél az összeg bérmentett bekládását és 30 kr. melléklését kér-jük a sorsjegyek és annak idején, a húzáslistástrom bérmentett megküldése fejében.

Az Union-bank váltó-irodája, Bécs, Graben 13.

eddigig: a cs. k. szab. bécsi kereskedelmi bank váltóirodája

ezelőtt: SOTHEN J. C.

Ezen sorsjegyek helyben is az ismert ársítóhelyeken kaphatók.

Erdélyi pincze-egylet Kolozsvártt,

bel-tordautca 5. szám

mint kereskedelmi részvény-társaság kitünő borai,

eredeti árakban és legjobb minőségben,

alább felsorolt városokban s uraknál vannak bizományban.

Budapest: Testory Antal.
Bécs: F. C. Löszay, Fleischmarkt
12 im Hofe.
Brassó: Porr Testvérek.
Borszék: Áved & Káhdébo.
Baróth: Debitzky Mihály.
Debreczen: Gerébi Flórp.
Fogarás: Papp István.
Gyula: Ferenczi Alajos.
Gyergyó-Szent-Miklós: Czifra
Ferencz és fia.
Hamburg: Testory Antal.
Hátszeg: Izvikuiz Antal.

Kézdi-Vásárhely: Benkő Testvérek.
Lugos: Palkó Károlyné.
Miskolcz: Pasteiner Ferencz.
Nagy-Szeben: J. B. Misselbacher
és fia.
Nagy-Várad: Janky Antal.
Nagy-Enyed: Czimer József.
Szász-Régen: Dietrich Samuel.
Székely-Udvarhely: Veres Ferencz.
Sepsi-Szent-György: Antalfy Lajos.
Segesvárt: J. B. Misselbacher.
Temesvár: Bábusnik Agoston.

Dr. Fáykiss

Szepesi kárpát-növény-kivonata.

Egy üveg használati utasítással 75 kr.

Szepesi kárpát-növény-czukorkák.

Egy skatulya használati utasítással 35 kr.

Szepesi kárpát-növény-thea.

Csomag használati utasítással 25 kr.

Mell- és tüdő-betegeknek!

Polgári és katonai orvosok által a legjobb sikerrel használtattak és ajánlottak: kö-höges, hurut, rekedtség, köh-hurut (számarhurut), nátház (influenza), szákműltség, lé-legzeti bajok, oldásurás, kifjelett torok-gyulladás, tüdő-gyulladás és egyéb kimerítő és gregítő betegesetekben.

E gyógyszernek valódi minőségben kaphatók magánál a készítőnél Fáykiss József gyógyszerésznél, Temesvártól (Józsefvaros), továbbá Kolozsvártól: Engel József gyog-yász, N-Szebenbe: Thalimayer, F. A. Reissenberger, Brassóba: Kög-ler E. gyógyszerész, Morscher gyógyszerész, Gramastutin, Beszterczen: Flei-scher Frigyes, Lekenze: (Lechnitz) Scheint Frigyes.

Intés!

A t. cz. közönséget esőádstól megóvándó, inditattva őrezen magam ez nel kijelenteni, hogy

Ocarina

nevl olasz hangszer talmányom fűtelepe, melyet néhány óra alá megtanulhatni, egyesegyeli

Witte Ed. urnál Bécsben van. Tisztán hangolt, Ocarina hang-szerem mindegyike e bélyeggel van ellátva:

Gius. Doui
INVENT^o E FABI BUDRIO

tehát minden más hasonló év alatt feldicsért gyártmány csak az én eredeti utánzás.

Tisztelettel Imati József.

Kapható egész osztrák-magyarországi forrá-tárban

Witte Ed.-nél Bécsben, verlingerte Klärnerstráse 69 sz. a követ-keső eredeti árak mellett nyomatott isko-lával együ:

Nr. I II III IV V VI VII

1 ft. 1.50, 2 ft. 2.50, 3, 4.50, 5.50.

Nr. III és V srongra kísére hangolva. Ter-zetek, Quartettek, Sextetek mindig készei-ben vannak 12 válogatott diami ára 40 kr.

Vidékre utányé mellett.